

(sisältää palveluverkkoa koskevat asiakohdat luonnoksessa Lahden kaupungin talousarvioesitykseksi 2016)

Sivistystoimiala

Toimintaympäristö sen muutokset

Haasteena on edellisten vuosien tapaan tilojen kunto, tilakustannukset sekä tilakapasiteetin ja palveluverkon vastaavuus. Sivistystoimialalla on taloussuunnitelmakaudella mittavat toimitilainvestointitarpeet, jotka nostavat vuokratilakustannuksia merkittävästi.

LASTEN JA NUORTEN KASVUN VASTUUALUE

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärän ennustetaan lisääntyvän noin 150 lapsella vuoden 2015 7 245:stä lähes 7 400:aan vuonna 2016.

Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan lisääntyvän noin 110 oppilaalla syksyn 2015 reilusta 10 130:stä lähes 10 250:een vuonna 2016.

Toiminnan painopistealueet

Palveluverkkotarkastelun tuloksena lisätään varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, nuorisopalveluiden ja kirjastopalveluiden yhteistyötä sekä selvitetään tilojen yhteiskäyttöä. Vastuualueella jatketaan esiopetuksen ja alkuopetuksen toiminnallisen yhteistyön kehittämistä.

Tuottavuustoimenpiteet

Uusien ja peruskorjattujen päiväkotien koulujen ja nuorisotilojen vuokratilakustannusten lisäys sekä tukipalveluiden ostojen kustannusten kasvaminen edellyttävät säästötoimenpiteiden toteuttamista itse palveluiden järjestämisessä.

Varhaiskasvatus

Uudet investoinnit, tilatarkastelun ulottaminen koulukiinteistöihin sekä yksityisen päivähoiton tukeminen mahdollistavat palvelurakenteen kehittämistä. Pienempiä ja huonokuntoisempia yksiköitä sekä ryhmäperhepäiväkoteja jätetään pois käytöstä.

Käytöstä poistuu Kiveriön päiväkotitilat sekä kolme ryhmäperhepäiväkotiä. Uusina toimintoina Villähteen ja Erstan koulujen tiloissa aloittaa esiopetusryhmiä

Humpulan päiväkodin tilaelementin ja Onnelantien päiväkodin Huvila –rakennuksen korvaavaa päiväkotitilaa esitetään keskustan kouluverkkoratkaisun yhteydessä ja samalla varaudutaan Huvila –rakennuksen osalta väistötiloihin jo vuonna 2016. Samoin Mustikkamäen päiväkodin väliaikaiset tilat korvaavaa päiväkotiratkaisua esitetään eteläisen alueen kouluverkkoratkaisun yhteydessä.

Toimintayksiköiden osalta v. 2016 Mikkulan, Kunnaksen ja Saksalan päiväkodit yhdistetään hallinnollisesti alueen toisiin päiväkoteihin.

Perusopetus

Kaupungin keskusta-alueella toteutetaan kokonaisratkaisu, jolla voidaan uudistaa esi- ja perusopetusta ja luoda keskustaan perusopetusyksikkö, joka mahdollistaa pedagogisesti korkeatasoisen toiminnan erilaisine painotuksineen taloudellisesti mielekkäällä tavalla. Tiirismaan, Lotilan ja Harjun koulut yhdistetään hallinnollisesti, jolloin luodaan edellytykset Harjun koulun toiminnasta luopumiselle nykyisessä muodossaan. Koulun toiminta siirtyy Lotilan ja Tiirismaan yhteyteen vaiheittain Tiirismaan koulurakennuksen perusparannuksen jälkeen, alakoulun osalta elokuusta 2017 alkaen. Lotilan-Tiirismaan uuden koulukokonaisuuden tarkennettu selvitys- ja suunnittelutyö käynnistettiin vuoden 2015 alussa yhdessä koulujen henkilöstön, huoltajien ja oppilaiden kanssa. Lotilan-Tiirismaan koulukokonaisuus sisältää keskustan alueen 1.-9. luokkien perusopetuksen, Kariston alueen oppilaiden 7.-9. luokkien opetuksen sekä nykyiset painotetun musiikin, englanninkielisen opetuksen, A-kielten ja erityisen tuen opetuksen. Keskustan alueen perusopetuksen palveluverkkoratkaisu edellyttää Tiirismaan lukion toiminnan siirtymistä toiseen kiinteistöön. Keskustan alueen palveluverkkoratkaisun seurauksena vältetään lisäinvestoinnit Kariston alueella 7.-9. luokkien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi. Keskustan alueen perusopetuksen järjestäminen edellyttää Tiirismaan koulunkiinteistön peruskorjauksen toteuttamista kiireellisenä.

Anttilanmäen koulukiinteistön jatkokäyttö ja peruskorjauksen toteuttaminen voidaan ratkaista keskustan palveluverkkopäätöksen jälkeen. Anttilanmäen suomenkielisen esi- ja perusopetuksen siirtyminen Lotilan-Tiirismaan kokonaisuuteen sisältyy esitykseen keskustan palveluverkosta. Ruotsinkielisen koulun ja päivähoiton mahdollista sijoittumista Anttilanmäen koulukiinteistöön selvitetään yhteistyössä ruotsinkielisten säätiöiden ja Lahden Tilakeskuksen kanssa.

Kokonaisuudessa on kysymys 7 miljoonan euron investoinnista sekä Tiirismaan peruskorjauksenkustannuksen vuokravaikutuksesta. Investoinnin vaikutus Sivistystoimialan käyttökustannuksiin on noin 0,5 milj. euroa vuodessa, jonka lisäksi tulee Tiirismaan tulevan peruskorjauksen vuokravaikutus.

Eteläisen alueen kouluinvestoinneista ja palveluverkosta päätetään vuosien 2014 ja 2015 selvitysten ja suunnittelutyön perusteella. Eteläisen alueen perusopetuksen palveluverkkoa uudistetaan pedagogisin, toiminnallisin ja taloudellisin perustein. Investointeihin ja palveluverkkoon toteutettavat muutokset huomioidaan

vuosien 2016-2018 talousarvioissa ja päätöksenteossa. Eteläisellä alueella toteutetaan seuraavat palveluverkon muutokset:

Launeen koulun nykyinen rakennus korvataan uudisrakennuksella; nykyisen koulun tontille rakennetaan tarkennetulla tilamitoituksella uusi yhtenäinen peruskoulu. Eteläisen alueen 7.-9. luokkien opetus järjestetään uudessa yhtenäisessä peruskoulussa ja osa oppilaista ohjataan Salpausselän peruskouluun. Launeen kiinteistön yhteyteen voidaan sijoittaa myös esiopetusta ja päiväkotia sekä alueen nuorisotilat.

Salinkallion koulu yhdistyy hallinnollisesti Launeen kouluun ja Salinkallion kiinteistön käytöstä luovutaan.

Renkomäen koulua laajennetaan ja kiinteistön vanha osa peruskorjataan. Kiinteistöön sijoittuu esiopetuksen ja vuosiluokkien 1.-6. kolmisarjainen peruskoulu.

Kokonaisuudessa on kysymys n. 40 milj. euron investoinnista, jotka lisäävät sivistystoimialan käyttökustannuksia noin 0,6 milj. euroa vuodessa.

Itäisellä alueella lähitulevaisuuden investoinneista ja palveluverkkoratkaisusta on päätetty Lahden ja Nastolan yhdistymissopimuksessa. Taloussuunnittelukaudella toteutetaan Villähteen, Rakokiven ja Kukkasen kouluhankkeet.

Kokonaisuudessa on kysymys vajaan 40 milj. euron investoinnista, jotka lisäävät sivistystoimialan käyttökustannuksia noin 2,0 milj. euroa vuodessa.

Lahden pohjoisen alueen oppilasmäärät kasvavat voimakkaasti 2020-luvulle tultaessa. Pohjoisella alueella tulisi toteuttaa kiireellisenä Kivimaan koulun 7.-9. luokkien kiinteistön korvaaminen uudisrakennuksella.

Kokonaisuudessa on kysymys n. 20 milj. euron investoinnista, jotka lisäävät sivistystoimialan käyttökustannuksia noin 0,7 milj. euroa vuodessa.

Nuorisopalvelut

Palveluverkkoa tiivistetään ja toimintaa keskitetään keskustan alueella Sammonkatu 8 kiinteistöön.

OSAAMINEN JA TIETO

Tiirismaan lukion mahdollista siirtoa Muotoiluinstituutin tiloihin selvitetään palveluverkkoselvityksen yhteydessä. Siirtyminen uusiin tiloihin olisi mahdollista lukuvuoden 2019-2020 aikana.
